

Forskrift om ordensreglement for kommunale grunnskoler i Bergen

I Innledning

§ 1. Hjemmel

Forskrift om ordensreglement for kommunale grunnskoler i Bergen er fastsatt av kommunaldirektøren i Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett med hjemmel i opplæringsloven § 9 A–10, vedtakspunkt nr. 5 i bystyresak 165-10 og kommunaldirektørens fullmakter.

De lokale tilleggsreglene er fastsatt av rektor ved den enkelte skole med hjemmel i rektors fullmakter.

§ 2. Formål

Ordensreglementet skal gi elevene forutsigbare og trygge rammer å forholde seg til. Sammen med forebyggende arbeid skal ordensreglementet brukes for å skape et trygt og godt skolemiljø, som fremmer helse, trivsel og læring. Ordensreglementet skal bidra til å utvikle elevenes sosiale ferdigheter, og til å bygge positive relasjoner elevene imellom og mellom elever og ansatte.

§ 3. Virkeområde

Ordensreglementet gjelder i skoletiden i både fysiske og digitale rom. Så langt reglene passer, gjelder de også på skoleveien og under alle arrangement i skolens regi utenfor skoletiden. Ordensreglementet kan også gjelde forhold utenfor skolens område og skoletid, dersom det aktuelle forholdet har sterk nok tilknytning til skolen og skolemiljøet, eller får betydning for elevenes skolehverdag.

Forskriften skal ligge på kommunens hjemmeside, på skolenes hjemmesider og på skolenes læringsplattform. Rektor har, sammen med kontaktlærerne, ansvar for at ordensreglene gjøres kjent for elever og foreldre hvert år ved skoleårets begynnelse.

§ 4. Hensynet til elevens beste og elevens rett til å bli hørt

I alle saker som behandles etter dette reglementet, skal hensynet til elevens beste være et grunnleggende hensyn. Skolen skal også ivareta elevens rett til å bli hørt.

§ 5. Ansvar

Elever, ansatte og foreldre har ansvar for å skape et godt skolemiljø. Det betyr at en må møte hverandre med toleranse og respekt, og at en tar avstand fra mobbing, diskriminering, vold og skadeverk.

§ 6. Grunnlaget for vurdering i orden og atferd

Skolens ordensreglement, og den enkeltes etterlevelse av dette, vil være grunnlag for vurdering av elevens orden og atferd, jf. forskrift til opplæringsloven § 3–4.

II Ordensregler

§ 7. Fellesregler ved alle kommunale grunnskoler i Bergen

Som elev har du rett til et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du har rett til

- at andre elever og voksne snakker fint til deg og om deg
- å bli behandlet med respekt
- å få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- å bli hørt
- å få ha tingene dine i fred
- et skolemiljø som er rent og ryddig

Som elev har du plikt til å arbeide for et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du skal vise god orden.

God orden er å

- holde det rent og ryddig rundt deg på skolen
- møte presis på skolen og til undervisningen
- ha med nødvendig utstyr
- gjøre skolearbeidet ditt så godt du kan til rett tid
- ta vare på skolens eiendom og utstyr
- følge reglene knyttet til bruk av digitalt utstyr og program i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Det betyr også at du skal vise god atferd.

God atferd er å

- snakke fint til andre og om andre
- behandle andre elever og ansatte med respekt
- la andre elever få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- lytte til andre
- være på skolen og delta i undervisningen hele skoledagen
- følge beskjeder fra de voksne på skolen
- la andres ting være i fred
- bare ta eller dele bilde, film eller lydopptak av andre dersom disse samtykker til dette
- få godkjenning fra foreldrene før bilder av elever under 15 år blir publisert på nettet
- følge reglene knyttet til nettvett i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Vold, trusler, mobbing, rasisme og all form for sjikane, krenkelse eller trakassering, fysisk, verbalt eller digitalt, er forbudt. Det samme gjelder tyveri, skadeverk, farlig lek, fusk, skulk, banning og bruk av grovt språk.

Det er ikke lov å ha med eller bruke rusmidler, røyk, snus, våpen eller farlige gjenstander. Det er heller ikke lov å være påvirket av rusmidler.

§ 8. Lokale tilleggsregler ved Ortun skole

I tillegg til reglene ovenfor gjelder følgende for elevene ved vår skole:

1. Retningslinjer for bruk av mobiltelefon, nettbrett og sammenlignbare teknologiske kommunikasjonsmedier

1. Elever skal legge inn mobiltelefon i mobilhotellet når de kommer i klasserommet første time. Lærer kan levere ut mobiltelefoner til elevene der det er behov for dette i forbindelse med undervisningen.
2. Når elever bytter klasserom må de ta med seg sin mobiltelefon. Det er fortsatt ikke lov å bruke mobiltelefonen i friminutt eller undervisning.
3. Når mobiltelefonen ikke ligger i mobilhotell gjelder følgende:
 - I undervisningstiden skal mobiltelefon og annet digitalt utstyr være lydløst og ligge i skolesekken, hvis ikke faglig bruk av telefonen er avtalt med lærer.
 - Lærer kan kreve at elever legger fra seg mobiltelefon på anvist plass når aktiviteter, undervisning eller vurderingssituasjoner kan bli forstyrret av telefonen.
 - Det er ikke lov å fotografere eller filme andre elever på skolen.
 - Elever skal ikke bruke digitalt utstyr til å trakassere, krenke eller mobbe.
 - Det er eleven sitt eget ansvar å hindre at mobiltelefon blir ødelagt eller forsvinner på skolen.

4. Konsekvenser av brudd på mobilreglene i pkt 1-3 kan være:

- Muntlig eller skriftlig melding til de foresatte, med oppfordring til at eleven ikke har med mobiltelefon på skolen.
- Anmerkning, med tilhørende fare for nedsett karakter i orden og/eller atferd ved grove og/eller gjentatte brudd på reglene.
- Om telefonbruken skaper uro i undervisning, vurderingssituasjon eller brukes til fotografering, trakassering, krenking eller mobbing av andre elever: Inndragelse av telefonen for resten av skoletimen eller resten av skoledagen.
- Ved grov digital trakassering, krenking eller mobbing vil skolen kontakte politiet. Eleven kan måtte ha undervisning og pauser atskilt fra andre elever. Bortvisning for resten av skoledagen og utvisning for 1-3 skoledager kan også bli vurdert.

2. Lokale regler knyttet til orden

- a. Det er ikke tillatt å ta med eller spise snop, chips, brus, energidrikk eller lignende i skoletiden. Lærer kan ved spesielle anledninger åpne for at dette kan tillates.

III Mulige reaksjoner knyttet til brudd på ordensreglementet

§ 9. Generelt om bruk av tiltak i forbindelse med regelbrudd

Brudd på ordensreglementet kan følges opp med mindre inngripende tiltak eller sanksjoner. Tiltakene må stå i forhold til alvorlighetsgraden og elevens individuelle forutsetninger. Ved valg av reaksjon må skolen ta hensyn til situasjonen rundt hendelsen, graden av skyld og hvorvidt eleven tidligere har brutt ordensreglementet. Ved mindre alvorlige brudd skal skolen fortrinnsvis benytte uformelt tilsnakk, veiledningssamtaler med eleven eller samtaler med elevens foreldre.

Sanksjoner og andre tiltak bør gis så snart som mulig etter regelbruddet. Sanksjoner og andre tiltak som griper inn i elevens rettigheter eller friheter, kan bare brukes som reaksjon på regelbrudd dersom de er beskrevet i § 10. Kollektiv straff, fysisk straff eller krenkende straff skal ikke benyttes.

§ 10. Tiltak som kan brukes som reaksjon ved brudd på ordensreglementet

Følgende tiltak kan brukes som reaksjon ved brudd på ordensreglementet:

1. Beskjed/veiledning

- a) Eleven får muntlig/skriftlig beskjed og veiledning.
- b) Foreldrene får muntlig/skriftlig beskjed.

2. Samtale

- a) Samtale mellom elev og lærer/rektor med vekt på positiv ønsket atferd.
- b) Samtale mellom elev, foreldre og lærer/rektor med vekt på positiv ønsket atferd.

3. Mulighet for eleven til å gjøre opp for seg

- a) Eleven får mulighet til å be om unnskyldning til den eller dem som er blitt behandlet respektløst.
- b) Eleven får mulighet til å rydde/ordne skaden/forsøplingen som eleven har påført skolen.

4. Inndragning av gjenstander

- a) Digitale enheter, som f.eks. mobiltelefon eller nettbrett kan beslaglegges for inntil en skoledag dersom de brukes i strid med skolens reglement.
- b) Digitale enheter som uten samtykke brukes til å fotografere og/eller gjøre lydopptak av andre, skal beslaglegges.
Er det mistanke om at fotograferingen og/eller lydopptaket er i strid med straffeloven, skal den digitale enheten overleveres til politiet. I slike tilfeller skal skolen varsle elevens foreldre.
- c) Snus, tobakk, alkohol og farlige gjenstander skal beslaglegges av skolen og leveres til foreldrene.
- d) Ulovlige rusmidler og våpen skal beslaglegges og overleveres til politiet. Elevens foreldre skal i slike tilfeller alltid varsles av skolen.

5. Restriksjoner

Skolen kan avgrense elevens bruk av skolens utstyr, og/eller avgrense hvor fritt eleven kan bevege seg på skoleområdet.

6. Pålegg om å være til stede

- a) Eleven kan pålegges tilstedeværelse på skolen før eller etter skoletid for samtale med kontaktlærer, rektor eller den rektor peker ut til å gjennomføre samtalen.
- b) Eleven kan pålegges å utføre oppgaver før eller etter skoletid for å rette opp skader som eleven er ansvarlig for.

7. Pålegg om gjenoppretting av skade

Eleven kan pålegges å rette opp skade som eleven er skyld i.

8. Bortvisning

- a) Eleven kan bortvises fra undervisningen for enkelttimer eller resten av dagen etter alvorlige eller gjentatte brudd på ordensreglementet, jf. opplæringsloven § 9 A–11 første ledd.
- b) Ungdomsskoleelever kan bortvises fra skolen i inntil tre skoledager etter alvorlige eller gjentatte brudd på ordensreglementet, jf. opplæringsloven § 9 A–11 første ledd.
- c) Dersom elever hindrer eller forstyrrer gjennomføringen av eksamen, kan eleven etter å ha blitt advart, vises bort fra eksamen jf. forskrift til opplæringsloven § 3–33.

Tiltakene i punktene 4–8 blir regnet som sanksjoner, og skal behandles i tråd med kapittel IV i dette reglementet.

§ 11. Bruk av fysisk makt for å stanse vold, slåsskamp og skadeverk

Ansatte har plikt til å prøve å stanse vold, slåsskamp og skadeverk dersom dette er mulig. Plikten gjelder ikke dersom inngripen kan sette den ansattes egen helse i fare.

Hverken ansatte eller elever har lov til å bruke fysisk makt, og fysisk maktbruk kan anses som en kroppskrenkelse etter straffeloven § 271. Bruk av fysisk makt kan likevel være lovlig dersom det er nødvendig for å hindre at elever skader seg selv eller andre, eller skolens eiendom, eller det ellers foreligger en situasjon som omfattes av reglene om nødverge og nødrett i straffelovens § 17 og § 18. Det må likevel ikke brukes mer makt enn det som er nødvendig for å avverge et angrep eller en skade. Den fysiske makten må ikke ha karakter av straff mot enkeltelev(er).

§ 12. Vurdering med karakter i orden og atferd

Ungdomsskoleelever skal ha egne karakterer både i orden og i atferd. Karakteren skal fortelle eleven og elevens foreldre hvordan eleven forholder seg til skolens ordensreglement. Nedsatt karakter i orden og/eller atferd skal ikke brukes som sanksjon eller straff. Vurderingen skal ta hensyn til de forutsetningene eleven har. Ugyldig fravær kan føre til nedsatt karakter i orden og/eller atferd.

§ 13. Erstatningsansvar

Ved skade eller skadeverk på skolens eiendom eller utstyr kan eleven og/eller elevens foreldre bli holdt erstatningsansvarlige. Det samme gjelder ved tap av undervisningsmateriell.

§ 14. Anmeldelse av straffbare forhold

Straffbare handlinger, som for eksempel vold og andre kroppskrenkelser, trusler, ildspåsettelse, bruk av eksplosiver, skadeverk, deling av bilder eller film uten samtykke eller tyveri, kan bli meldt til politiet. Skolen skal selv varsle foreldrene dersom eleven blir anmeldt.

IV Saksbehandlingsregler ved bruk av tiltak og sanksjoner

§ 15. Krav til dokumentasjon

Dersom tiltak i § 10 punkt 4 – 8 settes i verk mot en elev, må skolen lage et skriftlig notat som dokumentasjon. Det må komme frem hvilken elev tiltaket er rettet mot, hvilket tiltak som er iverksatt, hvilken ordensregel som er brutt, når ordensbruddet fant sted, når tiltaket skal gjennomføres, hvordan eleven har forklart seg, og hva elevens foreldre og/eller andre har uttalt. Notatet skal undertegnes av den som har vedtatt tiltaket, og arkiveres. Eleven og/eller elevens foreldre skal uoppfordret få en kopi eller bli gjort kjent med retten til dokumentinnsyn.

§ 16. Elevens rett til å forklare seg

Før det kan tas avgjørelse om å bruke sanksjoner som nevnt i § 10 nr. 5 – 8, skal eleven gis anledning til å forklare seg for den som tar avgjørelsen jf. opplæringsloven § 9A–10 tredje avsnitt siste setning. Før avgjørelse om bruk av sanksjoner blir tatt, må saken være så godt opplyst som mulig. Det må vurderes å innhente opplysninger fra andre enn eleven selv, for eksempel fra elever og ansatte som var vitne til ordensbruddet, og fra de lærerne som kjenner eleven best, herunder elevens kontaktlærer.

§ 17. Sanksjoner og tiltak som bare kan ilegges av rektor eller rektors stedfortreder

- a) Sanksjoner som nevnt i § 10 nr. 5 – 8 kan bare ilegges av rektor eller rektors stedfortreder.

Rektor gis ikke anledning til å gi lærere myndighet til å ta avgjørelse om bortvisning av elev(er) fra lærerens egne undervisningstimer, jf. opplæringslovens § 9A–11 tredje avsnitt.

- b) Å bortvise en elev fra skolen er et enkeltvedtak og skal behandles etter reglene i forvaltningsloven kapittel IV og V, opplæringsloven § 9A–11 tredje og fjerde avsnitt og saksbehandlingsreglene i dette ordensreglementet.

Før det gjøres vedtak om bortvisning for flere dager av ungdomsskoleelever, skal eleven og/eller foreldrene varsles om dette, jf. forvaltningsloven § 16. For å oppnå tidsmessig nærhet mellom ordensbruddet og bortvisningen kan hovedregelen om at et forhåndsvarsel skal gis skriftlig, avvikes. Av forhåndsvarselet skal det komme frem hvilken sanksjon som vurderes, og hvilket ordensbrudd saken gjelder. Foreldrene sin frist til å uttale seg kan være kort.

- c) Bortvisning fra eksamen er et enkeltvedtak som skal behandles etter forvaltningslovens kapittel IV og V og forskrift til opplæringsloven § 3–33.

§ 18. Nedsatt karakter for ungdomsskoleelever i orden og/eller atferd

For at en ungdomsskoleelev skal gis annen karakter enn den beste i orden og/eller atferd, skal eleven og foreldrene varsles i så god tid at eleven har anledning til å forbedre karakteren sin, jf. forskrift til opplæringsloven § 3–8. De siste ukene og dagene av et skolehalvår har også betydning for karaktersettingen. Det kan derfor forekomme tilfeller der brudd på ordensreglementet kommer på et så sent tidspunkt og/eller er av så alvorlig karakter, at et slikt forhåndsvarsel ikke gir eleven noen reell mulighet til å forbedre karakteren.

V Vedlegg

- Regler for elever på 5. – 10. trinn om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett.

REGLER FOR ELEVER PÅ 5.–10. TRINN OM BRUK AV DIGITALT UTSTYR, PROGRAMVARE OG INTERNETT

Mitt navn: _____ Skole: _____ Klasse: _____

Informasjon til elever og foreldre

- Det finnes nettsider som dubestemmer.no, slettmeg.no og barnevakten.no som kan gi hjelp og veiledning.
- Ved mistanke om lovbrudd kan skolen lese og eventuelt fjerne det klassen og eleven har lagret på skolens datamaskiner og skytjenester.
- Aktivitet i skolens datanettverk og datamaskiner kan bli loggført, og data kan spores tilbake til den som har produsert dem.
- Det finnes alltid en viss risiko for at data som lagres lokalt eller på nettet, kan komme på avveie, og det skal derfor ikke lagres sensitive opplysninger på kommunens digitale enheter og nett.
- Bergensskolen følger Datatilsynets regler om offentliggjøring av bilder på nett, og bilder av elever under 15 år skal være godkjent av foreldrene før en eventuell publisering.

Jeg skal

- ta vare på skolens digitale utstyr og program
- holde passordet mitt for meg selv
- gi beskjed til skolen og lage et nytt passord, dersom passordet kommer på avveie
- alltid oppgi kilder hvis jeg bruker andre sine bilder, tekster, lydopptak eller filmer
- bare ta eller dele bilde, film eller lydopptak av andre dersom disse samtykker til dette
- gi beskjed til skolen og lukke nettsidene dersom det dukker opp sider med pornografisk, rasistisk, nazistisk eller annet krenkende innhold

Jeg skal ikke

- mobbe, diskriminere eller komme med hatefulle ytringer på nettet
- publisere eller skrive innlegg på nettet med krenkende innhold
- bestille varer og tjenester via skolens datautstyr
- søke etter, skrive ut, sette bokmerker, lagre eller dele sider eller innhold med pornografisk, rasistisk, nazistisk eller annet krenkende innhold
- dele rettighetsbeskyttet materiale som mitt eget

Jeg skal følge skolens regler for håndtering og riktig bruk av digitalt utstyr. Jeg vet at dersom jeg ikke følger disse reglene, kan jeg bli fratatt tilgang til skolens digitale utstyr, program og internettbaserte tjenester i en periode.

Underskrift som bekrefter at reglene er lest:

Min egen underskrift: _____ Dato: _____

Underskrift hjemmefra: _____ Dato: _____